

Media ja lehdistö

Euroopan unionin yleinen tuomioistuin

LEHDISTÖTIEDOTE nro 16/21

Luxemburgissa 17.2.2021

Tuomio asiassa T-238/20
Ryanair DAC v. komissio

Ruotsin käyttöön ottama lainatakausjärjestelmä, jolla pyritään covid-19-pandemian yhteydessä tukemaan lentoyhtiöitä, joilla on Ruotsin myöntämä liikennelupa, ja joka on tarkoitettu kyseisen jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen, on unionin oikeuden mukainen

Kyseessä olevan järjestelmän oletetaan olevan toteutettu unionin edun mukaisesti

Ruotsi ilmoitti huhtikuussa vuonna 2020 Euroopan komissiolle lainatakausjärjestelmän muodossa toteutettavasta tukitoimenpiteestä, jolla pyritään covid-19-pandemian yhteydessä tukemaan lentoyhtiöitä, joilla on Ruotsin myöntämä liikennelupa¹ (jäljempänä lainatakausjärjestelmä). Kyseinen tukijärjestelmä koskee erityisesti lentoyhtiöitä, joilla on ollut 1.1.2020 lupa harjoittaa liiketoimintaa ilmailun alalla, lukuun ottamatta lentoyhtiöitä, jotka liikennöivät lentoja, joita ei suunnitella etukäteen. Tällä järjestelmällä taattujen lainojen enimmäismäärä on viisi miljardia Ruotsin kruunua (SEK), takaus voidaan myöntää 31.12.2020 saakka ja se on voimassa enintään kuusi vuotta.

Todettuaan, että ilmoitettu järjestelmä oli SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, komissio arvioi sitä 19.3.2020 antamansa tiedonannon, jonka otsikko on ”Tilapäiset puitteet valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19-epidemiassa”² valossa. Komissio totesi 11.4.2020 tekemässään päätöksessä³, että ilmoitettu järjestelmä soveltui sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti. Kyseisen määräyksen mukaan tukea jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana.

Lentoyhtiö Ryanair nosti kyseisestä päätöksestä kumoamiskanteen, jonka unionin yleisen tuomioistuimen laajennettu kymmenes jaosto kuitenkin hylkää. Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin tutkii ensimmäistä kertaa sellaisen valtiontukijärjestelmän, joka on toteutettu covid-19-pandemian seurauksiin vastaamiseksi, lainmukaisuuden SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan kannalta.⁴ Unionin yleinen tuomioistuin täsmentää lisäksi valtiontukisääntöjen ja SEUT 18 artiklan ensimmäisessä kohdassa vahvistetun kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kiellon periaatteen välistä suhdetta sekä valtiontukisääntöjen ja palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen välistä suhdetta.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi

Unionin yleinen tuomioistuin tutkii ensiksi komission päätöksen lainmukaisuuden suhteessa SEUT 18 artiklan ensimmäiseen kohtaan, jonka mukaan kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on

¹ Lupa, joka on myönnetty lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä 24.9.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 (EUVL 2008, L 293, s. 3) 3 artiklan nojalla.

² EUVL 2020, C 91 I, s. 1, jota on muutettu komission tiedonannolla ”Muutokset valtiontukitoimenpiteitä talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19-epidemiassa koskeviin tilapäisiin puitteisiin” (EUVL 2020, C 112 I, s. 1).

³ Valtiontuesta SA.56812 (2020/N) – Ruotsi – Covid-19: lentoyhtiöiden hyväksi annettavia lainatakauksia koskeva järjestelmä – 11.4.2020 tehty komission päätös C(2020) 2366 final.

⁴ Unionin yleinen tuomioistuin tutkii 17.2.2021 antamassaan tuomiossa Ryanair v. komissio ([T-259/20](#)) sellaisen valtiontukijärjestelmän lainmukaisuuden SEUT 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan kannalta, jonka Ranska on toteuttanut vastatakseen covid-19-pandemian Ranskan lentoliikennemarkkinoille aiheuttamiin seurauksiin.

kiellettyä perussopimusten soveltamisalalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta perussopimusten erityismääräysten soveltamista. Unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohda kuuluu kyseisiin erityismääräyksiin, joten se tutkii, voidaanko lainatakausjärjestelmä todeta sisämarkkinoille soveltuvaksi kyseisen määräyksen nojalla.

Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa ensinnäkin, että lainatakausjärjestelmän tavoite täyttää SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdassa asetetut edellytykset, koska **sillä pyritään tosiasiallisesti poistamaan Ruotsin taloudessa oleva covid-19-pandemiasta aiheutunut vakava häiriö ja erityisesti kyseisestä pandemiasta aiheutuneet merkittävät haitalliset vaikutukset Ruotsin ilmailualalle** ja siten tämän jäsenvaltion alueen lentoyhteysille.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa toiseksi, että lainatakausjärjestelmällä **voidaan saavuttaa tavoite poistaa Ruotsin taloudessa oleva vakava häiriö**, kun siinä rajataan tuki siten, että sitä myönnetään vain lentoyhtiöille, joilla on Ruotsin myöntämä lupa. Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin korostaa, että asetuksen N:o 1008/2008 mukaan Ruotsin myöntämän luvan hallussapitoa ilmentää se, että lentoyhtiöiden pääasiallinen toimipaikka on Ruotsin alueella ja että ne kuuluvat Ruotsin viranomaisten harjoittaman taloutta ja hyvämaineisuuksia koskevan valvonnan piiriin. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan kyseisen asetuksen säännöksillä otetaan käyttöön Ruotsin myöntämän luvan saaneiden lentoyhtiöiden ja Ruotsin viranomaisten välisiä vastavuoroisia velvoitteita ja luodaan niiden välille siten erityinen ja vakaa yhteys, joka täyttää asianmukaisella tavalla SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdassa asetetut edellytykset.

Siltä osin kuin on kyse lainatakausjärjestelmän oikeasuhteisuudesta, unionin yleinen tuomioistuin korostaa myös, että tukijärjestelmän piiriin kuuluvat lentoyhtiöt edistävät pääasiallisesti säännöllistä liikennöintiä Ruotsin osalta, oli kyse sitten rahdista tai matkustajaliikenteestä, mikä vastaa tavoitetta varmistaa Ruotsin liikenneyhteydet. Kyseisen tukijärjestelmän ulottamisella yhtiöihin, jotka eivät ole sijoittautuneet Ruotsiin, ei sen sijaan olisi voitu saavuttaa kyseistä tavoitetta.

Kun otetaan huomioon kyseessä olevien tilanteiden moninaisuus, unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa lisäksi, ettei komissio tehnyt arviointivirhettä katsoessaan, että **kyseessä olevalla tukijärjestelmällä ei ylitetty sitä, mikä oli tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi**, jota Ruotsin viranomaiset tavoittelivat ja josta on tullut ratkaisevan tärkeä ottaen huomioon, että kyseinen valtio totesi vuoden 2020 maaliskuun lopussa, että matkustajalentoliikenne Ruotsin kolmella tärkeimmällä lentokentällä oli vähentynyt noin 93 prosentilla.

Näiden toteamusten perusteella unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa, että lainatakausjärjestelmän tavoite täyttää SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdassa määrätyn poikkeuksen edellytykset ja että kyseisen tuen myöntämistä koskevilla yksityiskohdilla ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Näin ollen mainitussa järjestelmässä ei ole kyse myöskään SEUT 18 artiklan ensimmäisessä kohdassa kielletystä syrjinnästä.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin tutkii komission päätöksen SEUT 56 artiklassa tarkoitetun palvelujen tarjoamisen vapauden kannalta. Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, että kyseistä perusvapautta ei sovelleta sellaisenaan liikenteen alalla, jolla sovelletaan erityistä oikeudellista järjestelmää, johon edellä mainittu lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä annettu asetusta kuuluu. Kyseisellä asetuksella pyritään juuri määrittämään palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisedellytykset lentoliikenteen alalla. On kuitenkin todettava, ettei Ryanair väitä, että kyseistä asetusta olisi rikottu.

Kolmanneksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanneperusteen, jonka mukaan komissio ei ole noudattanut velvollisuuttaan vertailla keskenään tuen myönnteisiä ja kielteisiä vaikutuksia kaupankäynnin edellytyksiin ja vääristymättömän kilpailun ylläpitämiseen. Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että SEUT 107 artiklan 3 kohdan b alakohdassa ei edellytetä tällaista vertailua, **koska jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseksi toteutettujen lainatakausjärjestelmän kaltaisten tukitoimenpiteiden oletetaan olevan toteutettu unionin edun mukaisesti, kun ne ovat tarpeellisia, asianmukaisia ja oikeasuhteisia.**

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää lopuksi perusteettomana kanneperusteen, jonka mukaan perusteluvollisuutta ei ole noudatettu, ja se toteaa, että kanneperusteen, jonka mukaan SEUT 108 artiklan 2 kohdassa turvattuja menettelyllisiä oikeuksia on loukattu, perusteltavuutta ei ole tarpeen tutkia.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan Curia-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#). ☎ (+32) 2 2964106.